UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Xenium quartum Pomum acre dulce.

urn:nbn:de:hbz:466:1-56381

Visual Library

Ac in primis LVCERNA fuit ardentiſſima & fulgidiſſima S. NORBERTVS, Princeps Præmonſtratæ
Heb. 1. Gentis, & totius candidi ac lucidi Ordinis Parens: qui ſuo candore & luce ſuos docet adſpirare ad
Col. 1. *Candorem lucis æternæ, & in ſplendorem paternæ gloriæ*, verè Pater filiorum lucis, quos *vocat in partem ſortis Sanctorum in lumine.*

Talis etiam LVCERNA fuit S. CAROLVS, cuius nomine inſigniris felici omine. Huius cùm inaudiſſet obitum, Pontifex Gregorius 13. altum educens è corde gemitum, dixit: *Extincta eſt Lucerna in Iſrael.*

Tales quoque LVCERNÆ multi Candidi Ordinis Abbates, qui ſplendori ſapientiæ ſanctitatis ar-
Iſa. 45. dorem confœderantes, DATI SVNT IN LVCEM GENTIVM: Hi in terris ſuo æuo Patrem glorificarunt ſua luce: nunc in cœlis ab eo glorificantur: Æ-
Pſ. 35. ternitatiſque Candidati, vident *lumen in lumine, & bibunt vbertim de Fonte vitæ.*

1. Inter Hos recenſendus B. HVGO, primus S. NORBERTI Aſſecla, poſtmodum in regimine & ſupremo Ordinis Magiſtratu eius Succeſſor, & Hæres haud indignus.

2. B. EVERMODVS, eiuſdem quoque NORBERTI Sodalis ſecundus, ac primus Magdeburgenſis Cœnobij Præpoſitus, Wandalorumque Apoſtolus, quibus lucem tulit ad fugandas tenebras erroris, &
2. Cor. 4. *ad illuminationem ſcientiæ claritatis Dei in facie Ieſu Chriſti.*

3. B. WALTMANNVS, etiam ipſe NORBERTI Socius, eiuſdemque in Monaſterio S. Michaelis Antuerpiæ Succeſſor in Abbatiali Dignitate, poſt domitam Tanchelinam hæreſim Sacramentariam,
Rom. 13. quando abjectis *Operibus tenebrarum*, effulsêre *Arma lucis.*

4. BB. ISEFRIDVS ET LVDOLPHVS, ex Candido Ordine Epiſcopali Raceburgenſes, ita zelo lucentes, & ardentes, vt poſterior horum pro fide & iuſtitia ad ſanguinem vſque decertârit, & Martyrij palmam promeruerit.

5. BB. FREDERICVS ET SYARDVS, Horti Mariani in Friſia Abbates, pietate & doctrina luciddiſſimi.

6. B. MILO, ex Abbate 8. Iudoci in Nemore ad Epiſcopatum Tornacenſem provectus, & ſuper Candelabrum poſitus, vt luceret omnibus, qui in domo ſunt, ac in domum introduceret eos, qui foris ſunt.

7. B. FLEXO, ex Abbate Cœnobij Lidlumenſis in Friſia Martyrij laureâ coronatus, vt poſtquam ad
Dan. 12. iuſtitiam erudierat multos, *fulgeret in perpetuas Æternitates.*

8. Adde BB. GILBERTVM in Arvernia Abbatem Sanctiſſimum: GAREMBERTVM, Cœnobij Montis S. Martini in Silua Boënenſi Fundatorem & Abbatem primum: REINERVM Altiſiodorenſem: RADVLPHVM Viconienſem. Hi omnes Prælati fuêre in Candido Ordine Candidi, & in Eccleſiæ Can-
Eccli. 44. delabro LVCERNÆ fulgidæ, & ardentes: *Homines diuites in virtute, pulchritudinis ſtudium habentes, pacificantes in domibus ſuis.* Quapropter *in generationibus gentis ſuæ gloriam adepti ſunt, & in diebus ſuis habentur in laudibus.* Tu eorum veſtigia preſſo pede ſectare.

Sed nec deeſt Tibi domeſticum raræ pietatis exemplum in IOANNE D'AVELOIS, Floreffiano Abbate quinto: qui Vir ſanctus & Apoſtolicus, contemplationi rerum diuinarum deditiſſimus audijt, & cum odore ac communi ſanctimoniæ opinione apud vos obijt, depoſitionem habens humilem, ſed celebrem. Sanctimoniæ eius indices fuêre nouæ Fontium ſcaturigines, ægris medentes, ſanis ſalubres, quæ apud Eccleſiam veſtram diuinitùs promanaſſe eius tempore leguntur: ita vt viſum ſit in eo adimpleri illud Encomium, quod Simoni Sacerdoti eximio adſcribit Eccleſiaſticus: *In vita ſua* Eccli. 50.
ſuffulſit Domum, & in diebus ſuis emanauerunt putei aquarum.

Inſcriptio Benignâ Seueritate.

EPIGRAMMA.

Xenium Quartū. Pomum acridulce.

Sæpè nocet ſtomacho Pomum prædulce, *nocetque*
Acre *nimis, multis* Suaue, *ſed* Acre *placet:*
Ne fueris Lenis *nimium, nimiumq;* Seuerus:
Iunge Oleum, VINO, *ſanat vtrumq; ſimul.*

ALluſio eſt ad Tuum Cognomen in hac Epigraphe, BENIGNA SEVERITATE: ſed boni regiminis portat Omen. Quapropter & hic illud Poëtæ canimus.

Syntagma ex Scripturis & Sanctorum Patrum dictis.

Auſpicijs res cœpta malis benè cedere neſcit,
Felici quæ ſunt omine facta, iuuant.

Alciat. in emblem.

Sed quare hoc felix Omen nomino? Quia Antiſtiti conuenit ſeueritati miſcere benignitatem, benignitati ſeueritatem, vt non deſit zelus feruoris, nec blandimentum candoris. Intuere Angelum reſurrectionis, & eum imitare. Fulgurans erat in facie, Math. 28
Candidus in veſte, Nuntius lucis & gratiæ. En Tibi paradigma Antiſtitum, qui Dei Angeli & cœleſtes dicuntur Legati. In fulgure zelus ardens, in candore ſignatur amor blandiens. Vtrumque iunge fœdere ſancto.

Qui ſemper ſeueritate vtitur & imperio, videtur velle DOMINARI IN CLERO, quod diſplicet Apoſtolorum Principi Petro. Qui pro obſeruatione Legis cum auſteritate iungit benignitatem charitatis, FIT EX ANIMO FORMA GREGIS. Sic ergò zelus 1. Pet. 5.
velut Dña præiens: ſit Benignitas velut Pediſſequa ſubſequens, & zeli veſtimenta, ne defluant; colligens, Fortitudo & violentia LEONIS, temperanda eſt FAVO MELLIS, vt verum ſit illud: *è Forti dulcedo:* Iudicū 14.
& illud quoque ex aduerſo: *è dulci fortitudo.*

Ipſum Supremum Numen quæ inchoat Seueritate, temperat & conſummat Benignitate. Dum alloqui parat Eliam in Monte Horeb mittitante ſe ſpiritum grandem, ſiue Ventum validum conterentem petras, & ſubvertentem colles. Poſt ſpiri- 3. Reg. 19.

tum, ſuſcitat terræ motum horriſonum. Poſt commotionem ignem crepitantem circum accendit. Denique in Sibilo auræ lenis ſuam exhibet vocem & ſuauidonam præſentiam. Cur hæc violenta præcedunt *Ventus, Terræ motus, & Ignis?* Diuinas deſignant comminationes; quæ à Seueritate procedunt. Auræ lenis Sibilus Benignitatem indicat ſubſequentem, quam induere debebat Elias, & quicumque alijs præſunt, in Elia figurat. Docebatur Propheta turbatior, & concitatior, ad vindictam de Dei hoſtibus expetendam, mitius agere, quia ſpiritus Domini manſuetiſſimus non turbine glomeratur, non nubilo liuet, ſed eſt teneræ ſerenitatis, ſimplex eſt, lenisque & apertus. Certè Dei in gubernando Providentiam & Iuſtitiam ſemper comitantur eius Alumnæ Benignitas & Patientia. In

Sap. 8. corripiendo potens eſt & efficax, ſed patiens ſimul & benignus: *Attingit à fine vſque ad finem fortiter, ſed diſponit omnia ſuauiter.* Sic & Nauclerus Nauem & non vi mera, ſed leni manu regit, & ſuauiter in portum deducit, fluctuum voluminibus paulatim calcatis & ſuperatis. Tu vtriuſque eſto imitator. Fortiter age, ſed manſuetè. Sint vincula Tua

Cant. 4. ſuauia & ſerica, ſed efficaciter ſtringentia. Sint *ſicut Vitta Coccinea labia tua, & eloquium tuum*, ſiue Imperium, *dulce*. Non ſis Seuerus nimium, ſed nec mollis erga vitia & vitioſos. Qui parcit malis, no-

Eccli. 7. cet bonis. Audi Sapientem: *Noli fieri Iudex, niſi va-*

Eccli. 4. *leas virtute irrumpere iniquitates.* Audi tamen & eundem: *Noli eſſe ſicut Leo in domo tua: evertens domeſticos tuos, & opprimens ſubiectos tibi.* Digna eſt Cedro ſententia; digna quæ Antiſtitum Periſtromatis intertexatur:

S. Gregor. in Paſtor. *Summus locus tunc benè regitur, quando is qui præeſt, vitijs potiùs quàm Fratribus dominatur.*

Hæc eſt doctrina S. Gregorij Prælati eruditiſſimi, Prælatorum Eruditoris ſapientiſſimi, qui & alibi Tuum ſic deſcribit Elogium:

S. Gregor. 20. mor. c. 12. *Miſcenda eſt ſeueritas cum lenitate, & ex vtraque temperamentum conficiendum: vt nec multa ſeueritate ſubditi exulcerentur, nec nimia Benignitate ſoluantur. Sit amor, ſed non emolliens: ſit rigor, ſed non exaſperans. Sit zelus non immoderatè ſæviens, ſed non pluſquam expediat parcens. In Tabernaculi Arca, ſimul Virga erat & Manna. In boni Rectoris pectore, cum ſcientia legis, ſi eſt Virga diſtrictionis, ſit & Manna dulcedinis.* Quid diſertius, quid noſtro dici poteſt propoſito aptius? Quidve pluribus opus? Exhibe Te vt Prælatum & Dominum, auctoritate & imperio. Exhibe Te vt Patrem & Abbatem, affectu & obſequio. Percellit quandoque Pater, & percutit Filium, ſed non toto pondere calcat. Seuerè ſe gerit, ſed verè ad id compellitur: Immiſcet interim ſeueritati Iudicis benignitatem Patris, illum ſuſpiciens & imitans, qui Iudex eſt ſeuerus, ſed ſimul Pater verus.

Hæc omnia hactenus à nobis diſſerta, Tuo opportunè Elogio, repræſentare Tibi valet breui velut in Emblemate POMVM ACRIDVLCE. Si-

Luc. 10. militer Samaritani VINVM ET OLEVM pro medicando vulnere. Hoc vngit, illud pungit, iungit vtrumque ſimul Sapiens Samarites, hoc eſt Cuſtos & Medicus. Tu tuorum Princeps es, ſed etiam eſto & Medicus & Cuſtos. Tibi dictum cenſe quod cuidam in vaticinio Iſaiæ: *Apprehendet Vir Fratrem ſuum domeſticum Patris ſui*, dicens:

Veſtimentum tibi eſt, princeps eſto noſter: Iſa. 3.
Ruina autem hæc ſub manu tua:

An non id Tibi cenſentur dixiſſe, qui Te in Caput elegerunt? An non apprehenderunt Te vt Fratrem ſuum & Domeſticum Patris ſui, Stolâ & Veſte candida fulgidum & floridum, ne Domus in ruinam labaſceret ſine Capite & Principe? Aut ne ad extraneum devolueretur Sacer Principatus? Tu verò non potuiſti reſpondere quod ille: *Non ſum* Iſa. 3.
medicus & in domo mea non eſt panis, nec veſtimentum nolite me conſtituere Principem.

Providebis equidem cum Domino, & in Domino, de Oleo & Vino, de medela & malagmate exulcerato hoc tempore. Providebis de Annona ſufficiente, & de Frumenti adipe, ex Patris familias Area & Horreo non deficiente. Providebis affatim de candida Veſte ex Lana & Agni vellere; & ideò meritò inter Tuos Princeps es electus & confirmatus. Opto certè ego & voueo, vt Domus Tua, Te providente, temporalibus non deſtituatur auxilijs, sed magis vt ſpiritualibus proficiat incrementis.

Inſcriptio. Ignauum timidumque repello. Xenium Quinti. Verſatilis clauus nauis.

EPIGRAMMA.

Me miſerum, quanti Montes voluuntur aquarum!
Iam iam tacturos ſidera ſumma putes.
Quanta di ucto ſubſidunt æquore Valles!
Iam iam tacturas tartara nigra putes.
Rector in incerto eſt, nec quid fugiatve petatue
Invenit: ambiguus ars ſtupet ipſa malis.

AN non hac tempeſtate id verum eſt? An non *flumina eleuarunt vocem, eleuarunt fluctus* Syntagma ex
ſuos à vocibus aquarum multarum? An non *Mira-* Scripturis &
biles elationes maris cernimus? Qui deſcendunt ma- Sanctorū
re in manibus, facientes operationem in aquis mul- Patrum
tis, quique Reipublicæ Clauum tenent, ita modo dictu.
exagitantur: vt illicò aſcendere videantur vſque ad Pſ. 92.
cœlos, & mox deſcendere vſque ad abyſſos, animâ Pſ. 106.
eorum in malis tabeſcente, ſapientiaque vel devoratâ vel emotâ. Neque ſolum in Magiſtratu ciuili Proretas hæc percellit tempeſtas, ſed etiam ſedentes ad Eccleſiæ Clauum & Gubernaculum. Vidimus etenim Epiſcopos cum Clero extorres, Cœnobiorum Rectores cum ſuis in fugam adactos, Paſtores cum palabundo grege gementes. Vidimus Aras converti in Haras, & Dei Domum in equorum Præſepium, Calices & Vaſa gloriæ in Vaſa ignominiæ. Denique vidimus ſacra profanaque

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN